

До спеціалізованої вченої ради Д 11.737.02
у Донецькому державному університеті
внутрішніх справ України

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата юридичних наук Мацько Віти Андріївни на дисертацію ЯНДОВИЧА Дмитра Олександровича «Адміністративно-правовий статус Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України», подану на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження.

Актуальність дисертаційного дослідження зумовлена сучасними трансформаційними процесами у сфері забезпечення національної безпеки та протидії організованій злочинності в Україні. В умовах повномасштабної збройної агресії проти України та запровадження правового режиму воєнного стану організована злочинність не лише зберігає свій вплив, але й адаптується до нових соціально-правових реалій, посилюючи транснаціональні зв'язки, використовуючи цифрові технології, корупційні механізми та вразливість окремих секторів економіки й публічного управління. Зазначені процеси об'єктивно актуалізують потребу в удосконаленні адміністративно-правових механізмів діяльності суб'єктів протидії організованій злочинності. Департамент стратегічних розслідувань виконує комплекс завдань, пов'язаних із виявленням, припиненням і документуванням діяльності організованих злочинних угруповань, протидією корупційним правопорушенням і терористичним загрозам, що в умовах воєнного часу набуває особливої суспільної значущості.

Водночас, як обґрунтовано в дослідженні, чинне нормативно-правове забезпечення діяльності Департаменту стратегічних розслідувань має комплексний характер, однак не позбавлене фрагментарності, наявності колізій і невизначеності щодо місця цього органу в системі суб'єктів протидії організованій злочинності. Відсутність системного доктринального підходу до визначення адміністративно-правового статусу Департаменту стратегічних розслідувань з урахуванням умов збройного конфлікту та

Донецький державний університет
внутрішніх справ
№ 1102/004
«13» 02 2026р.

модернізації сектору безпеки і оборони зумовлює необхідність комплексного наукового дослідження зазначеної проблематики.

Отже, обрана тема є своєчасною, соціально обумовленою та науково значущою, а результати дослідження спрямовані на формування теоретичного підґрунтя для вдосконалення адміністративно-правового регулювання діяльності Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України та підвищення ефективності державної політики у сфері протидії організованій злочинності.

Новизна наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших теоретико-праксеологічних досліджень проблемних питань адміністративно-правового статусу Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України з урахуванням правового регулювання, поліцейської практики та умов збройного конфлікту й воєнного стану. Автором сформульовано нові наукові положення, що мають вагомe значення для подальшого забезпечення оперативності й результативності роботи такого міжрегіонального територіального органу у складі кримінальної поліції у протидії організованій злочинності, зокрема вперше: обґрунтовано інституційний підхід до системи суб'єктів протидії організованій злочинності за рівнями (стратегічний – суб'єкти формування й забезпечення реалізації загальнодержавної безпекової політики; цільовий – суб'єкти безпосередньої реалізації державної політики протидії організованій злочинності; змішаний – суб'єкти, що здійснюють таку протидію в межах виконання своїх основних публічно-владних функцій) з урахуванням умов збройного конфлікту й дії правового режиму воєнного стану, у межах якої визначено місце Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України як спеціалізованого суб'єкта цільового рівня який приймає тільки участь у боротьбі з організованою злочинністю, що зумовлює необхідність його чіткого законодавчого закріплення на рівні ст. 5 Закону України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю»; визначено адміністративно-правовий статус Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України як систему нормативно закріплених цільових, структурно-організаційних та компетенційних елементів, спрямованих на реалізацію повноважень щодо протидії організованій злочинності, шляхом здійснення оперативно-розшукової діяльності, збору, аналізу та узагальнення інформації про

кримінальні правопорушення, а також координації дій підпорядкованих підрозділів з метою забезпечення захисту прав і свобод людини, національної безпеки та інтересів держави; запропоновані шляхи імплементації зарубіжного досвіду інституційного забезпечення протидії організованим злочинності, зокрема визнано перспективним розроблення та впровадження у вітчизняне правове поле та правозастосовну практику документів стратегічного рівня: Концепції розвитку Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України, яка має закласти ідеологію ризик-орієнтованої діяльності; План дій з удосконалення діяльності Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України щодо протидії організованим злочинності (до 2030 року), який конкретизуватиме положення Концепції та передбачатиме: функціональне розмежування повноважень; інституційне посилення кримінального аналізу; упровадження системи постійного моніторингу криміногенної та безпекової ситуації; переорієнтацію оцінювання ефективності діяльності; удосконалення спеціалізованих програм підготовки особового складу з урахуванням сучасних викликів.

Позитивної оцінки заслуговує й подальший розвиток наукових положень щодо систематизації нормативно визначених завдань Департаменту стратегічних розслідувань, розподілу його функцій та уточнення змісту компетенційних елементів адміністративно-правового статусу, а також обґрунтування напрямів імплементації зарубіжного досвіду інституційного забезпечення протидії організованим злочинності.

У цілому сформульовані в дисертації наукові положення, висновки та рекомендації мають теоретичну й практичну значущість, поглиблюють наукові уявлення про адміністративно-правовий статус спеціалізованих підрозділів Національної поліції України та можуть бути використані для вдосконалення законодавства й правозастосовної практики у сфері протидії організованим злочинності.

Структура дисертаційного дослідження.

Структура дисертації є логічною, внутрішньо узгодженою та повною мірою відповідає визначеним меті й завданням дослідження. Робота складається з анотації, вступу, трьох розділів, що об'єднують вісім підрозділів, висновків, списку використаних джерел (192 найменування) та додатків.

У вступі обґрунтовано актуальність теми, визначено об'єкт і предмет дослідження, сформульовано мету та завдання, окреслено методологічну

основу, розкрито наукову новизну, практичне значення одержаних результатів, наведено відомості про апробацію та структуру роботи. Перший розділ присвячено загальній характеристиці діяльності Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України як суб'єкта протидії організованій злочинності. У ньому проаналізовано стан наукової розробленості проблем адміністративно-правового забезпечення протидії організованій злочинності, визначено місце Департаменту у системі відповідних суб'єктів та досліджено нормативно-правове забезпечення організації його діяльності. Другий розділ має концептуальний характер і спрямований на розкриття змісту адміністративно-правового статусу Департаменту стратегічних розслідувань. У ньому сформульовано поняття та визначено особливості адміністративно-правового статусу цього органу, систематизовано його елементи та надано характеристику окремим складовим – завданням, функціям і повноваженням. Третій розділ присвячено обґрунтуванню шляхів удосконалення адміністративно-правового статусу Департаменту стратегічних розслідувань, зокрема шляхом аналізу зарубіжного досвіду публічного адміністрування щодо протидії організованій злочинності та визначення напрямів реалізації адміністративно-правового статусу в умовах міжнародного співробітництва.

Така побудова дисертації забезпечує послідовний перехід від аналізу теоретико-методологічних засад і нормативно-правового підґрунтя до формування авторської концепції адміністративно-правового статусу Департаменту стратегічних розслідувань та розроблення практично орієнтованих рекомендацій щодо його вдосконалення. У цілому структура роботи свідчить про системність наукового мислення здобувача та цілеспрямовану реалізацію дослідницького задуму.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків (рекомендацій), сформульованих у дисертації та їх достовірність.

Аналіз змісту дисертаційного дослідження дає підстави констатувати належний рівень обґрунтованості сформульованих у ньому наукових положень, висновків і рекомендацій. Д. О. Яндович послідовно реалізував поставлену мету та завдання, забезпечивши внутрішню логічну узгодженість між теоретичними положеннями, аналітичними висновками та запропонованими напрямами вдосконалення адміністративно-правового статусу Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України.

Достовірність отриманих результатів забезпечується комплексним характером джерельної та емпіричної бази дослідження. У роботі використано положення Конституції України, законодавчі та підзаконні нормативно-правові акти, міжнародно-правові акти, що дозволило здійснити системний аналіз чинного правового регулювання. Водночас автор опрацював значний масив наукової літератури з адміністративного права, теорії публічного управління, кримінології та суміжних галузей, що свідчить про ґрунтовну теоретичну підготовку та здатність до критичного осмислення наукових підходів. Вагомим аргументом на користь достовірності результатів є використання широкої емпіричної бази, зокрема статистичних даних щодо стану та динаміки організованої злочинності, аналітичних звітів правоохоронних органів, матеріалів поліцейської практики, а також узагальнених результатів опитування 225 працівників Департаменту стратегічних розслідувань з різних регіонів України.

Методологічна основа дослідження є відповідною його предмету та меті. Використання сукупності загальнонаукових і спеціально-юридичних методів забезпечило комплексність дослідження, глибину правового аналізу та наукову вивіреність результатів. Сформульовані в дисертації висновки та рекомендації є аргументованими та методологічно послідовними. Вони випливають із проведеного аналізу, узгоджуються з поставленими завданнями та не містять суперечностей. У цілому ступінь обґрунтованості та достовірності отриманих результатів дозволяє позитивно оцінити якість проведеного дослідження та визнати його таким, що відповідає сучасним вимогам до дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Практичне значення результатів дослідження.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані висновки й пропозиції впроваджені та можуть бути використані в:

- науково-дослідній роботі – при подальшому вирішенні проблемних питань, пов'язаних з дослідженням організації діяльності Національної поліції України щодо протидії організованій злочинності (Акт Донецького державного університету внутрішніх справ від 08 липня 2025 року);

- практичній діяльності – для розроблення й удосконалення чинного законодавства, що регламентує діяльність та визначає адміністративно правовий статус Департаменту стратегічних розслідувань;

– освітньому процесі – під час підготовки навчально-методичних матеріалів та викладання навчальних дисциплін «Адміністративне право України», «Публічне адміністрування», «Управління в правоохоронних органах», «Стратегічне управління в публічній сфері» (Акт Донецького державного університету внутрішніх справ від 08 липня 2025 року).

Повнота викладення наукових результатів в опублікованих працях здобувача.

Аналіз опублікованих праць Д. О. Яндовича надає підстави констатувати достатній рівень повноти та репрезентативності викладення основних наукових результатів дисертаційного дослідження. Ключові положення, висновки та рекомендації, що становлять зміст дисертації, знайшли належне відображення у 8 наукових працях автора. Зокрема, результати дослідження опубліковано у 4 статтях у наукових виданнях, включених Міністерством освіти і науки України до переліку наукових фахових видань з юридичних наук, що свідчить про проходження ними відповідної фахової експертизи та наукового рецензування. Окремі аспекти дисертаційної проблематики висвітлено в 1 статті, опублікованій у зарубіжному науковому виданні, що підтверджує актуальність дослідження в ширшому науковому контексті та його інтеграцію до міжнародного наукового дискурсу. Крім того, 3 тези доповідей, оприлюднені у збірниках матеріалів міжнародних науково-практичних конференцій, відображають результати апробації окремих положень дослідження.

Основні ідеї та висновки дисертації були предметом наукового обговорення під час міжнародних науково-практичних конференцій, що сприяло їх фаховій дискусійній оцінці. Таким чином, опубліковані праці здобувача відображають зміст дисертації, кореспондують її темі, меті та завданням і забезпечують належну апробацію одержаних результатів. У цілому можна дійти висновку, що наукові результати дисертаційного дослідження Д. О. Яндовича достатньо повно висвітлені в опублікованих працях, що відповідає встановленим вимогам до дисертаційних робіт відповідного рівня.

Дискусійні положення дисертаційної роботи.

Високо оцінюючи загальний науковий рівень дисертації Д. О. Яндовича, варто зазначити, що окремі положення потребують уточнення, додаткового теоретичного обґрунтування або логічного розширення аргументації. Зокрема додаткового пояснення дисертантом під час публічного захисту потребує те, що:

1. У роботі дисертант констатує, що на законодавчому рівні наразі не сформовано єдиної, цілісної моделі адміністративно-правового статусу суб'єктів протидії організованій злочинності, а наявні нормативно-правові акти, зокрема відомчого характеру, мають фрагментарний характер (стор. 147-148). Водночас, попри значну кількість сформульованих у роботі пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового забезпечення діяльності Департаменту стратегічних розслідувань, автором не здійснено їх систематизації у вигляді узагальненої концептуальної моделі або структурованого переліку змін до чинного законодавства. Доцільним було б подати відповідні пропозиції у формі таблиці чи порівняльної характеристики та викласти їх у вигляді окремого додатку. Це підвищило б прикладну цінність дослідження для ініціювання відповідних законодавчих змін.

2. Під час дослідження функцій Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України дисертант обґрунтовано виокремлює безпекові компетенції цього органу, зокрема в умовах дії правового режиму воєнного стану (стор. 136). Але незважаючи на змістовне обґрунтування розширення функцій Департаменту стратегічних розслідувань в умовах воєнного стану, автор залишає поза увагою перспективний вимір компетенції цього органу в умовах повоєнного відновлення держави. Таким чином, необхідно почути позицію здобувача щодо окреслення можливих трансформацій компетенцій Департаменту стратегічних розслідувань у період повоєнного відновлення.

3. На стор. 168 дисертант обґрунтовує нагальну потребу розроблення та прийняття Концепції розвитку Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України, в межах якої, серед іншого, пропонується вирішити питання розмежування повноважень між Департаментом стратегічних розслідувань, підрозділами Національної поліції України та іншими правоохоронними органами. Зазначена ініціатива є своєчасною та такою, що відповідає сучасним викликам у сфері протидії організованій злочинності, однак у роботі не повною мірою розкрито питання визначення напрямів підвищення ефективності міжвідомчої взаємодії в межах пропонованої Концепції, що потребує додаткового пояснення під час захисту.

4. Доволі дискусійною видається позиція дисертанта щодо деяких положень, відображених у змісті Плану дій з удосконалення діяльності Департаменту стратегічних розслідувань Національної поліції України щодо

протидії організованій злочинності (до 2030 року) (стор. 168-170). Дисертант наголошує, що чинна система оцінювання ефективності діяльності переважно тяжіє до формально-кількісних показників (кількість кримінальних проваджень, затримань, проведених оперативних заходів) і не враховує якісних критеріїв, таких як рівень зниження кримінальних загроз, нейтралізація злочинних мереж, запобігання тяжким злочинам чи забезпечення превентивного впливу. Безумовно, проблема формалізації показників результативності правоохоронної діяльності є актуальною, однак наведене твердження потребує більш диференційованого підходу. Якісні критерії, на які посилається здобувач, насамперед відображають стратегічний зміст і спрямованість діяльності Департаменту, заради чого він був утворений, тоді як кількісні показники виступають інструментальним засобом фіксації досягнутих результатів і є одним із декількох елементів оцінювання ефективності. Повне протиставлення кількісних та якісних індикаторів може створювати враження взаємовиключності, хоча на практиці вони завжди функціонують і беруться до оцінки в комплексі.

5. У підрозділі 3.1., присвяченому аналізу зарубіжного досвіду публічного адміністрування у сфері протидії організованій злочинності, дисертант зосереджується переважно на дієвих практиках розвинутих країн Європи (Італія, Німеччина, Австрія, Франція) та Північної Америки (США, Канада). Такий вибір є зрозумілим з огляду на високий рівень інституційного розвитку зазначених держав і наявність у них усталених механізмів координації, кримінального аналізу та стратегічного планування. Водночас більш практикоорієнтованим є залучення досвіду держав, які мають значні системні проблеми з організованою злочинністю, наприклад, окремих країн Латинської Америки. Саме в умовах підвищених кримінальних загроз, слабших інституцій та соціально-економічної нестабільності формуються більш ефективні моделі протидії організованій злочинності. Обмеження аналізу виключно практикою розвинутих країн може створювати враження, що ефективність діяльності у сфері протидії організованій злочинності є винятковою прерогативою стабільних і економічно потужних держав. Натомість порівняльний аналіз досвіду країн із подібними безпековими викликами дозволив би розширити прикладний вимір дослідження.

Разом із тим зазначені зауваження мають переважно дискусійний або рекомендаційний характер, які не знижують загальної наукової цінності проведеного Д. О. Яндовичем дослідження та можуть бути предметом наукової полеміки під час захисту дисертації.

Оцінка змісту дисертації, її завершеність в цілому.

Обрана тематика органічно вписується в межі дослідницької проблематики публічно-правового забезпечення діяльності правоохоронних органів та інституційних механізмів протидії організованій злочинності, що підтверджує її наукову релевантність і відповідність сучасним напрямкам розвитку юридичної науки. Дисертація має завершений характер, містить сформульовані автором наукові положення, обґрунтовані висновки та практичні рекомендації, які логічно випливають із проведеного аналізу. Робота пройшла належну апробацію, що підтверджується достатньою кількістю наукових публікацій здобувача, а також виступами на міжнародних науково-практичних конференціях, де результати дослідження були предметом фахового обговорення.

Дисертація написана зрозумілою, юридично й літературно грамотною мовою, що сприяє належному сприйняттю складної правової проблематики та демонструє високий рівень наукової культури автора. Оформлення дисертації, як і автореферату, у цілому відповідає чинним вимогам, встановленим Міністерством освіти і науки України.

Автореферат за змістом повністю корелює з основними положеннями дисертації, достовірно й стисло відображає її структуру, ключові результати, висновки та пропозиції, що свідчить про послідовність дослідницької позиції здобувача й відповідність академічним стандартам підготовки наукових праць.

Зміст дисертаційної роботи є цілісним, логічно вибудованим і повністю відповідає заявленій науковій спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

У цілому дисертаційне дослідження відповідає вимогам, викладеним у пунктах 9, 11, 12, 13 Порядку присудження наукових ступенів (постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567), а його автор – **Яндович Дмитро Олександрович** – справедливо заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

**головний спеціаліст відділу науки та інновацій
Департаменту освіти, науки та спорту
Міністерства внутрішніх справ України,
кандидат юридичних наук**

Віта Мацько